

**EVALUARE NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a IV-a
2024**

Test 2

LIMBA SÂRBĂ MATERNĂ
pentru elevii de la școlile și secțiile
cu predare în limba sârbă

Județul/sectorul

Localitatea

Școala

Numele și prenumele elevului

.....

Clasa a IV-a

Băiat ☐

Fată ☐

Три патуљка

Десанка Максимовић

Далеко негде у планини живела је сиромашна сеоска породица. Родитељи су по цео дан орали, копали и жели код другога, да би своју децу исхранили. За то време, деца, два мања дечака, остајала су код куће сама и играла се. Њихове игре нису биле сличне играма варошке деце. Ови малишани су правили свиралице од врбова прућа, плели котарице, правили воденице на потоку што је текао поред куће. Понекад су зидали кућице крај обале или крчили стазе кроза жбуње.

Једног дана рано ујутро оду Стојан и Милан, тако су се звала деца сељака, на поток и почну градити воденицу. Прво направе брану нагомилавајући камење и песак са муљем, испод ставе подужу мотку на чијој су средини била лепезасто позабадана мала дрвца као пауци на точковима. Мотку наслоне на дрвене рачве, забодене с обе стране реке. Тако је вода падајући окретала точак, и није га могла однети. Овај посао био је готов тек увече, а деца се врате кући кад је већ увелико пао мрак. Изјутра рано отрчаше да испитају да ли воденица и даље ради. Кад имају шта видети: на оном месту где су је саградили ничега нема. Поток само тече као што је и пре текао. Потрче деца низ воду да виде да се није точак гдегод зауставио, закачио за камен. Тако идући низ воду, далеко наиђу на своју воденицу, стоји иста истоветна, само на сасвим другом крају потока. Деца просто нису могла да дођу себи. Покушају да опет врате точак на старо место, али он се није дао извадити из рачава као да је прикован. Зато се Милан и Стојан тужни врате кући, чудећи се шта ће то бити, али не могући да се досете. А ево шта се догодило.

Крај сељакове куће у најгушћој шуми живела су три патуљка: Седобради, Црнобради и Риђобради. Док су деца правила своју воденицу, патуљци су вирили иза грма, а чим су отишли кући, Седобради рече:

– Хајде да дечију воденицу преместимо на друго место. Могли бисмо на њој брашно млети.

Црнобради патуљак пристаде одмах, али Риђобради примети:

– Пристајем на то само ако ноћас не буде месечине, јер ви знате: види ли нас на злом послу ма које људско око, одмах ћу се ја претворити у грумен злата, Седобради у грумен сребра, а Црнобради у грумен угља.

Како те ноћи није било месечине, патуљци слободно изиђу на реку и преместе дечију воденицу, удесивши је исто онако како су је деца била удесила, па самељу на њој врећу брашна за сутрадан.

За неколико дана деца направе на обали камену малу кућу, ограде је прућем, и кроз двориште просеку стазу ређајући шљунак до шљунка. Увече, кад су били готови, оду кући једва чекајући јутро да опет иду на игру. Али чим су деца отишла кући, патуљци, који су вирили иза жбуна, изиђу на обалу реке и кућицу пренесу далеко у шуму и сакрију је међу жбуњем. Како су били врло мали, мислили су да се сва тројица у њој настане. Кад ујутру деца дођу на обалу и виде да им нема кућице, стану је тражити по околини. И збиља је нађу међу жбуњем, стоји иста онаква какву су је она сазидала, а око ње исти плот и иста стаза од шљунка. Покушају деца да је врате на старо место, али се ни камен, ни дрвце не дају с места маћи, као да су приковани.

Деца се плачући врате кући и реше се да идући пут чувају стражу поред своје рукотворине, те да виде ко то преноси на друго место оно што она наместе крај потока.

И тако, кад после неколико дана сазидају малу хлебарницу, само часком сврате кући, да би заварала траг, и одмах опет крадом дођу да вребају лопове. Те вечери месечина је сијала као дан и напољу се све видело. Опазивши месечину, Риђобради није испрва хтео да иде у крађу, плашећи се да га какво људско око не опазе, али га друга двојица наговоре:

– Деца сад увелико спавају – рекоше они – па можемо спокојно у крађу. Видео си како је лепа мала хлебарница, треба да је пренесемо крај кућице, па да у њој печемо хлеб. Тако и Риђобради пристаде, те пођу у крађу.

Али тек што су они почели да преносе хлебарницу, деца их угледаше, па се Риђобради претвори у грумен злата, Седобради у грумен сребра, Црнобради у грумен угља. Деца све то благо однесу кући и после су са својим родитељима живели спокојно и имала чиме да се школују.

(Преузет текст са <https://antologija.in.rs/desanka-maksimovic-bajke/>)

Мање познате речи:

мотка - штап, палица
рачва - крак, виљушка
рукотворина - ручни рад
хлебарница - пекара

1. Заокружи тачан одговор.

Који је наслов овог текста?

- A.** Три цвета
- B.** Трнова ружица
- V.** Три прасета
- Г.** Три патуљка

Nu se completează de către elev.
COD

1.

2. Заокружи тачан одговор.

Прочитано штиво је...

- A.** текст у стиховима
- B.** народна песма
- V.** прича
- Г.** Легенда

Nu se completează de către elev.
COD

2.

3. Заокружи тачан одговор.

Где је живела сиромашна породица?

- A.** Сиромашна породица живела је на селу.
- B.** Сиромашна породица живела је негде у планини.
- V.** Сиромашна породица живела је у граду.
- Г.** Сиромашна породица живела је крај мора.

Nu se completează de către elev.
COD

3.

4. Заокружи тачан одговор.

Које су се игре играли дечаци?

- А. Дечаци су правили свиралице, воденице, куће и плели котарице.
- Б. Дечаци су се играли жмурке.
- В. Дечаци су играли фудбал.
- Г. Дечаци су играли Форнајт.

Nu se completează de către elev.
COD

4.

5. Заокружи слово које одговара тачном одговору које означава редослед догађаја у тексту.

1.	Дечаци су се по цео дан играли.
2.	Патуљци су се претворили у злато, сребро и угаљ.
3.	Негде у планини живела је сиромашна породица са два детета.
4.	Патуљци су крали ствари од дечака.

- А. 1, 2, 3, 4.
- Б. 3, 1, 4, 2.
- В. 4, 2, 3, 1.
- Г. 2, 4, 1, 3.

Nu se completează de către elev.
COD

5.

6. Повежи ликове са одговарајућом реченицом.

Патуљци

Градили су кућице, воденице и хлебарнице.

Дечаци

Ноћу су крали су ствари.

Тата

Nu se completează de către elev.
COD

6.

7. Заокружи тачан одговор.

Шта су саградили једног јутра Стојан и Милан?

- А. Једног јутра су саградили стамбену зграду.
- Б. Једног јутра су саградили хидроцентралу.
- В. Једног јутра су саградили воденицу.
- Г. Једног јутра су саградили школу.

Nu se completează de către elev.

COD

7.

8. Заокружи тачан одговор.

Патуљци су се звали:

- А. Стојан, Милан и Ранко;
- Б. Седобради, Црнобради и Риђобради;
- В. Светозар, Цветко и Радован;
- Г. Светомир, Станимир и Велимир.

Nu se completează de către elev.

COD

8.

9. Заокружи тачан одговор.

Када су смели патуљци да премештају дечије ствари?

- А. Патуљци су смели да премештају ствари ноћу, када сија Месец.
- Б. Патуљци су смели да премештају ствари дању.
- В. Патуљци су смели да премештају ствари дању, када је кишно време.
- Г. Патуљци су смели да премештају ствари ноћу, када није било месечине.

Nu se completează de către elev.

COD

9.

10. Заокружи тачан одговор.

У шта су се претворили патуљци?

- А.** Патуљци су се претворили у злато, сребро и угаљ.
- Б.** Патуљци су се претворили бакар.
- В.** Патуљци су се претворили у песак.
- Г.** Патуљци су се претворили у гвожђе .

Nu se completează de către elev.

COD

10.

11. Напиши, у датом простору, три питања која су се мотала по глави дечака Милана док је тражио несталу воденицу.

.....

.....

.....

Nu se completează de către elev.

COD – Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise)

11.

COD – Ortografia

11.

12. Пажљиво прочитајте следеће изјаве.

Упишите Т у поље поред тачне тврдње и Н у поље поред нетачне тврдње.

• Патуљци су помагали деци да саграде воденицу.	
• Негде у планини живела је сиромашна сеоска породица.	
• Дечаци су се звали Стојан и Милан.	

Nu se completează de către elev.

COD

12.

13. Пажљиво прочитајте следеће изјаве.

Упишите ДА у поље поред тачне тврдње и НЕ у поље поред нетачне тврдње.

• Да ли су дечаџи плели котарице?	
• Да ли су родитељи орали, копали и жели код другога?	
• Да ли се Седобради претворио у угаљ?	

Nu se completează de către elev.
COD

13.

14. Напиши, у четири реченице, шта би ти урадио да си био на месту Рићобрадог.

1.
2.
3.
4.

Nu se completează de către elev.

COD – Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise)

14.

COD – Ortografia

14.

COD – Punctuația

14.

15. Напишите састав у коме ћете замислити да ви живите са породицом негде у планини.

У свом саставу ћете се придржавати следећих захтева:

- представићете 4 ваших доживљаја у планини;
- изабраћете наслов састава;
- састав ћете написати у 10-12 редова;
- имаћете у обзир правилно писање речи, правилну употребу интерпункцијских знакова и сређивање текста на страници.

Blank writing area with horizontal dotted lines for the composition.

Nu se completează de către elev.

COD - Conținutul de idei (mesajele/enunțurile scrise)

15.

COD – Ortografia

15.

COD – Punctuația

15.

COD – Organizarea și coerența textului scris

15.

**ЧЕСТИТАМО! СТИГАО СИ НА КРАЈУ ТЕСТА!
ЗАХВАЉУЈЕМО СЕ НА УЧЕШЋУ!**